

Na osnovu člana 79 stav 1 Zakona o energetici („Službeni list“ CG“, broj 5/16 i 51/17), Vlada Crne Gore, na sjednici od 28.12.2017. godine, je donijela

## **PLAN IZDAVANJA ENERGETSKIH DOZVOLA ZA 2018. GODINU**

U skladu sa Zakonom o energetici („Službeni list“ CG“, broj 5/16 i 51/17) postupak za izdavanje energetske dozvole pokreće se podnošenjem zahtjeva za izdavanje energetske dozvole od strane privrednog društva, pravnog ili fizičkog lica, odnosno preduzetnika, u skladu sa Godišnjim planom koji donosi Vlada Crne Gore. Energetska dozvola se izdaje na način i u postupku, kao i na osnovu procjene ispunjenosti kriterijuma utvrđenih Zakonom o energetici.

Godišnji plan, koji donosi Vlada Crne Gore, priprema Ministarstvo ekonomije u skladu sa Strategijom razvoja energetike, Akcionim planom i akcionim planom korišćenja energije iz obnovljivih izvora. Imajući u vidu da zakon predviđa da se zahtjevi za izdavanje energetske dozvole mogu podnijeti samo na osnovu Godišnjeg plana, danom donošenja plana stvorice se zakonski uslovi za izdavanje energetske dozvole, po uslovima i prema dinamici predviđenim planom.

Takođe, članom 256 Zakona o energetici je definisano da se energetska dozvola može izdati za rekonstrukciju objekta za proizvodnju električne energije snage do 10 MW, koji je na dan stupanja na snagu ovog zakona stariji od 20 godina.

Energetska dozvola izdaje se na period od 2 godine, a ovaj period se može produžiti na zahtjev imaooca dozvole, najduže za godinu dana. Kada su u pitanju energetske dozvole za izgradnju malih hidroelektrana (mHE), na osnovu izdate energetske dozvole Vlada Crne Gore donosi odluku o davanju na korišćenje državne imovine (vodotoka), na osnovu koje se zaključuje ugovor o koncesiji sa imaoцем dozvole. Rok trajanja koncesije ne može biti duži od 30 godina. Rješavajući po zahtjevima podnijetim na osnovu Zakona o energetici iz 2010. godine („Službeni list“ CG“, br. 28/10, 6/13 i 10/15) Ministarstvo ekonomije je u periodu od 2010-2013 godine, izdalo sedam energetske dozvole na osnovu kojih su zaključeni ugovori o koncesiji za izgradnju sedam mHE. Od predmetnih sedam mHE, tri mHE (mHE „Bradavec“ instalisane snage 0,970 MW i planirane godišnje proizvodnje 3,823 GWh, mHE „Vrelo“ instalisane snage 0,587 MW i planirane godišnje proizvodnje 2,760 GWh i mHE „Piševska“ instalisane snage 0,945 MW i planirane godišnje proizvodnje 2,914 GWh) su otpočele proizvodnju električne energije.

Imajući u vidu da se ukazala potreba za revizijom Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2025. godine, i pripremom Programa razvoja i korišćenja obnovljivih izvora energije, koji naročito sadrži nacionalni cilj korišćenja obnovljivih izvora energije i rokove, odnosno dinamiku njegovog ostvarivanja 8. novembra 2011. godine Ministarstvo ekonomije je obustavilo prijem zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju energetske objekata.

Nakon toga, obzirom na veliko interesovanje za izgradnju energetske objekata na osnovu energetske dozvole, Vlada Crne Gore je na sjednici od 26. juna 2014. godine, zadužila

Ministarstvo ekonomije da od 1. septembra 2014. godine nastavi sa prijemom zahtjeva za izdavanje energetske dozvole.

Shodno tome, Ministarstvo ekonomije je 01. septembra 2014. godine ponovo počelo sa prijemom zahtjeva za izdavanje energetske dozvole, i u periodu do 28. januara 2016. godine, kada je stupio na snagu novi Zakon o energetici, podnijeto je 76 zahtjeva. Od podnijetih 76 zahtjeva, 52 je podnijeto za izgradnju mHE, dok je 24 zahtjeva za izgradnju solarnih elektrana.

Solarne elektrane - od 24 podnijeta zahtjeva, donijeto je 17 rješenja o izdavanju energetske dozvole, pet zahtjeva je povučeno od strane podnosioca, a odbijena su dva. Međutim, trenutno se realizuju 14 energetske dozvole za solarne elektrane je su tri energetske dozvole istekle. Ukupna instalisana snaga izdatih dozvola za izgradnju solarnih elektrana koji realizuju iznosi 5,4 MW, dok planirana godišnja proizvodnja iznosi oko 8,3 GWh.

Male hidroelektrane - od 52 podnijeta zahtjeva, donijeto je 30 rješenja o izdavanju energetske dozvole, od kojih su za četiri rješenja donijeti zaključci na osnovu kojih je prihvaćeno ponavljanje postupka u cilju izmjene postojećih rješenja. Takođe, u postupku razmatranja podnijetih zahtjeva odbijeno je devet zahtjeva, povučeno je deset zahtjeva, dva su dupla zahtjeva i jedan zahtjev još uvijek nije okončan. Naime, na jednom vodotoku je došlo je do dupliranja zahtjeva. Shodno zakonskim odredbama, ako dva ili više zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju hidroelektrane instalisane snage do 1 MW ispunjavaju propisane kriterijume, predložiće se sprovođenje postupka javnog nadmetanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju koncesije. Ukupna instalisana snaga izdatih energetske dozvola za izgradnju mHE iznosi oko 16 MW, a ukupna planirana godišnja proizvodnja oko 59 GWh.

Od donijetih rješenja za izgradnju mHE, za 11 je Vlada donijela odluke o davanju koncesije na osnovu kojih će se pristupiti zaključenju ugovora. Od donijetih 11, do sada je zaključeno devet ugovora o koncesiji. Na osnovu dvije odluke (za izgradnju malih hidroelektrana na vodotocima Ocka Gora i Jasičje), zbog neispunjavanja uslova, nije došlo do zaključenja ugovora, i iste su stavljene van snage.

Procedura za dobijanje energetske dozvole za izgradnju energetske objekata do 1 MW predstavlja pojednostavljenu proceduru autorizacije izgradnje energetske objekata male instalisane snage, a koja je utvrđena Zakonom o energetici. Energetski objekti se grade u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora i tehničkim propisima, uz prethodno pribavljenu energetske dozvolu, bez sprovođenja postupka javnog nadmetanja.

Naime, energetska dozvola, koju izdaje Ministarstvo ekonomije, se pribavlja za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije snage do 1 MW. Takođe, pored navedenog, shodno Zakonu o energetici, energetska dozvola se može izdati za rekonstrukciju objekta za proizvodnju električne energije snage do 10 MW, koji je na dan stupanja na snagu ovog zakona stariji od 20 godina.

U skladu sa tim, Ministarstvu ekonomije je u 2017. godini, na Obrascu "01-A" dostavljeno 9 zahtjeva za izdavanje energetske dozvola za izgradnju solarnih elektrana ukupne snage 5,3

MW i jedan zahtjev za izgradnju mHE snage 328 kW. Osim toga dostavljeni su zahtjevi za izdavanje energetske dozvole za rekonstrukciju mHE "Glava Zete" i mHE "Slap Zete" ukupne snage, nakon rekonstrukcije, 7.100 kW. Takođe, Ministarstvu ekonomije su dostavljena dva pisma namjera potencijalnih investitora zainteresovanih za izgradnju solarnih elektrana ukupne snage 2,315 MW.

Uzimajući u obzir činjenicu da je Crna Gora blizu ostvarivanja Nacionalnog cilja od 33% proizvedene energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnje energije, dominantno zahvaljujući povećanom korišćenju hidroenergetskog potencijala, Ministarstvo ekonomije ovim Planom ne predviđa mogućnost izdavanja novih energetske dozvole za izgradnju energetske objekata za proizvodnju električne energije u 2018. godini, izuzev po osnovu već podnesenih zahtjeva koji se tiču solarnih elektrana, rekonstrukcije postojećih objekata i valorizacije energetske potencijala hidrotehničkih sistema, a za koje Ministarstvo ekonomije zadržava mogućnost da kroz naknadnu komunikaciju sa investitorima provjeri važenje predatih zahtjeva, te nakon toga odluči po istim.

